

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-153S

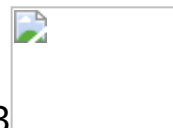
СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА		ECONOMIC DIAGNOSTICS	
Шифр за ОП	ПМП 2	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: Магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge: Management and administration	
Спеціальність Підприємництво та торгівля	076	Field of Study: Entrepreneurship and trade	
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Economy of enterprise	

РІВНЕ - 2023

Силабус навчальної дисципліни «Економічна діагностика» для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Економіка підприємства*, Рівне. НУВГП. 2023. 9 стор.

ОПП на сайті університету:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/26518/>

Розробник силабусу:

Кушнір Н.Б., к.е.н., професор кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу, завідувач кафедри

Гарнага О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 4 від "03" листопада 2023 року

Завідувач кафедри: *Кушнір Н.Б., к.е.н, професор.*

Керівник освітньої програми,
к.е.н., професор

Т.В. Кузнєцова

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ

Протокол № 5 від "14" листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

Додається інформація, яка відображається в документі після розміщення його в цифровому репозиторії університету: № документа в ЕДО.

© Кушнір Н.Б., 2023
© Гарнага О.М., 2023
© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Рік навчання, семестр	1 рік навчання, 1 семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	20 години
Практичні заняття:	20 години
Індивідуальна робота	ні
Самостійна робота:	80 години
Курсова робота:	так
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	іспит
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА	
Лектор	Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу

Вікіситет http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Кушнір_Ніна_Борисівна

Канали комунікації n.b.kushnir@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua/login/index.php>

Гарнага Олександр Миколайович, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Вікіситет http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Гарнага_Олександр_Миколайович

ORCID 0000-0002-5236-7299

Канали комунікації o.m.gharnagha@nuwm.edu.ua
<https://exam.nuwm.edu.ua/login/index.php>

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Даний курс орієнтований на засвоєння студентами теоретичних положень та вироблення практичних навичок проведення економічної діагностики діяльності суб'єктів господарювання.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей щодо проведення діагностики усіх аспектів діяльності підприємства з метою прийняття стратегічних рішень задля покращення ефективності діяльності та посилення ринкових позицій.

Використовуються такі методи викладання та технології: проблемна лекція, аналіз конкретних ситуацій (case study), обговорення, презентації, ситуаційні дослідження, навчальна дискусія та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1272>

Передумови вивчення

Вивченню дисципліни передують освітні компоненти бакалаврського рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»

Загальні компетентності

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Програмні результати навчання

ПР 02. Визначати, аналізувати проблеми підприємницьких структур та інших галузей національної економіки, зокрема у водогосподарському комплексі, та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПР 09. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності.

ПР 14. Уміння виявляти проблеми щодо розвитку підприємства з метою підвищення його конкурентоспроможності.

ПР 19. Уміння критично оцінювати запропоновані варіанти управлінських рішень щодо оптимізації використання ресурсів підприємства, підвищення рівня якості на основі виявлених резервів і вузьких місць у діяльності підприємства.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Лекцій 20 год

Прак. 20 год

**Самостійна робота
80 год**

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Предмет і завдання курсу

Результати навчання ПР 02	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 2, 3, 7, 8
Опис теми	Сутність економічної діагностики, її види. Місце економічної діагностики в системі управління підприємством. Методичний апарат та інструментарій економічної діагностики.	

Тема 2. Діагностика ринкового середовища підприємства

Результати навчання ПР 02, 09, 14	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 2, 4, 6, 8
Опис теми	Методичні особливості проведення діагностики галузі. Оцінка перспектив розвитку галузі. Виділення провідних чинників успіху в галузі, їх оцінка.	

Тема 3. Діагностика конкурентної позиції підприємства

Результати навчання ПР 09, 14, 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 3, 4, 6, 8, 9, 12
Опис теми	Особливості діагностики конкурентної позиції підприємства. Методика портфельного аналізу. Оцінка конкурентоспроможності підприємства	

Тема 4. Діагностика виробничого потенціалу

Результати навчання ПР 02, 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 4, 5, 8, 9
Опис теми	Оцінка виробничого потенціалу підприємства за ресурсним підходом (трудовий, капітальний, інформаційний, науковий). Оцінка техніко-організаційного рівня виробництва.	

Тема 5. Управлінська діагностика

Результати навчання ПР 14, 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 5, 8, 9, 13, 14
Опис теми	Принцип і етапи проведення управлінської діагностики. Оцінка управління витратами, як основи ефективності господарювання. Взаємозв'язок із узагальнюючими показниками.	

Тема 6. Фінансова діагностика

Результати навчання ПР 09, 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 5, 10, 11, 13, 14
Опис теми	Система показників фінансового стану підприємства. Інтегрована оцінка фінансового стану. Процедури синтезування одиничних та групових показників, способи їх оцінки.	

Тема 7. Діагностика якості управління та економічної культури

Результати навчання ПР 09, 19	Кількість годин: лекції – 2 прак. – 2	Література: 1, 5, 8, 9
Опис теми	Ознайомлення з формальною організаційною структурою, визначення її типу. Економічна культура підприємства та особливості її діагностики.	

Тема 8. Діагностика вартості підприємства

Результати навчання ПР 09, 14	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 5, 10, 11, 13, 14
Опис теми	Проблема ринкової оцінки майна та її розв'язок в сучасній економіці. Основні методичні підходи до ринкової оцінки підприємства як цілісного майнового комплексу, їх характеристика та способи застосування.	

Тема 9. Аналіз обсягу і структури товарообороту торгівельного підприємства

Результати навчання ПР 02, 09	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 1, 2, 15
Опис теми	Оцінка показників динаміки загального обсягу, ритмічності, рівномірності товарообороту. Оперативний аналіз товарообороту. Особливості аналізу товарообороту оптового торговельного підприємства..	

Тема 10. Комплексний аналіз основних факторів, які впливають на товарооборот підприємства роздрібно торгівлі

Результати навчання ПР 19	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 5, 8, 15
Опис теми	Оцінка впливу забезпеченості товарами на роздрібний товарооборот. Аналіз рівня обслуговування. Систематизація і узагальнення результатів факторного аналізу товарообороту.	

Тема 11. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів

Результати навчання ПР 09	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 4, 7, 16
Опис теми	Фундаментальний аналіз на сировинних ф'ючерсних ринках. Особливості здійснення фундаментального аналізу на фондових ринках. Фундаментальний аналіз на ф'ючерсних ринках.	

Тема 12. Технічний аналіз ф'ючерсних цін

Результати навчання ПР 09	Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	Література: 3, 16, 17
Опис теми	Засоби технічного аналізу. Основні фігури технічного аналізу. Методи дотримання тренду. Осцилятори. Аналіз показників обсягів торгів. Теорія протилежної думки. Структурні теорії.	

Форми та методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

- лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри, екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів,

доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло. Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу. Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі. Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій. Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійне забезпечення

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
- 40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика [текст]: навч. посіб. /І.В. Кривов'язюк. К.: Центр учбової літератури, 2013. 450 с
2. Сарай Н.І. Економічна діагностика. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Економіка підприємства» усіх форм навчання. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 165 с
3. Костенко Т.Д. Економічна діагностика: Практикум. К.: Центр учбової літератури, 2007. 186 с.
4. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 392 с.
5. Яцкевич І. В. Економічна діагностика : навч. посіб. Одеса, 2015. 291 с
6. Карпенко Н. В. Економічна діагностика : навч.-метод. посіб. / Федер. профспілок України, Акад. праці і соц. відносин і туризму. Київ : АПСВТ, 2014. 109 с.

Допоміжна

7. Гетьман О.О., Шаповал В.М., Економічна діагностика: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 307с.
8. Євдокимова Н.М., Кірієнко А.В. Економічна діагностика: навч.методичн.посібник. К.: КНЕУ. 2003. 190 с.

9. Портер М. Конкурентна стратегія: методика аналізу галузей та конкурентів. Пер. з англ. М.: Альпіна Бізнес Букс, 2005. 454с.
10. Данілов О.Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 415 с.
11. Мних Є.В. Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 412 с.
12. Фатхундинов Р.А. Конкурентноспособність: економіка, стратегія, управління: Учебн.пособие. М.: ИНФРА-М, 2000. 311 с.
13. Швиданенко Г.О. Дмитренко А.І. Бізнес-діагностика підприємства. К.: КНЕУ, 2008. 344с.
14. Верхоглядова Н. І. Економічна діагностика : навч. посіб. Дніпропетровськ : Свідлер, 2011. 330 с.
15. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 392 с.
16. Сохацька О., Роговська-Іщук І., Вінницький С. Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків. К.: Кондор, 2012. 305 с.
17. Джон Мерфі. Технічний аналіз ф'ючерсних ринків. Теорія та практика. К.: Альпіна Паблішер, 2020. 610 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>
3. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне)). URL : <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>
7. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М.Бекетова. URL : <http://eprints.kname.edu.ua/>
8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL : <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу

Політики викладання та навчання

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, економічна компетентність та інші

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно:

<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням:

<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti>.

Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю,

передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням:

<https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/> та на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#):

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naza.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/vvo>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу. Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою Google Meet за кодом у домовлений зі студентами час.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Лектор, к.е.н., професор

Н.Б. Кушнір

Автор
Доцент кафедри економіки підприємства
і міжнародного бізнесу

Олександр ГАРНАГА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1409 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00